

การจัดการและการใช้ประโยชน์จาก แปลงพืชอาหารสัตว์

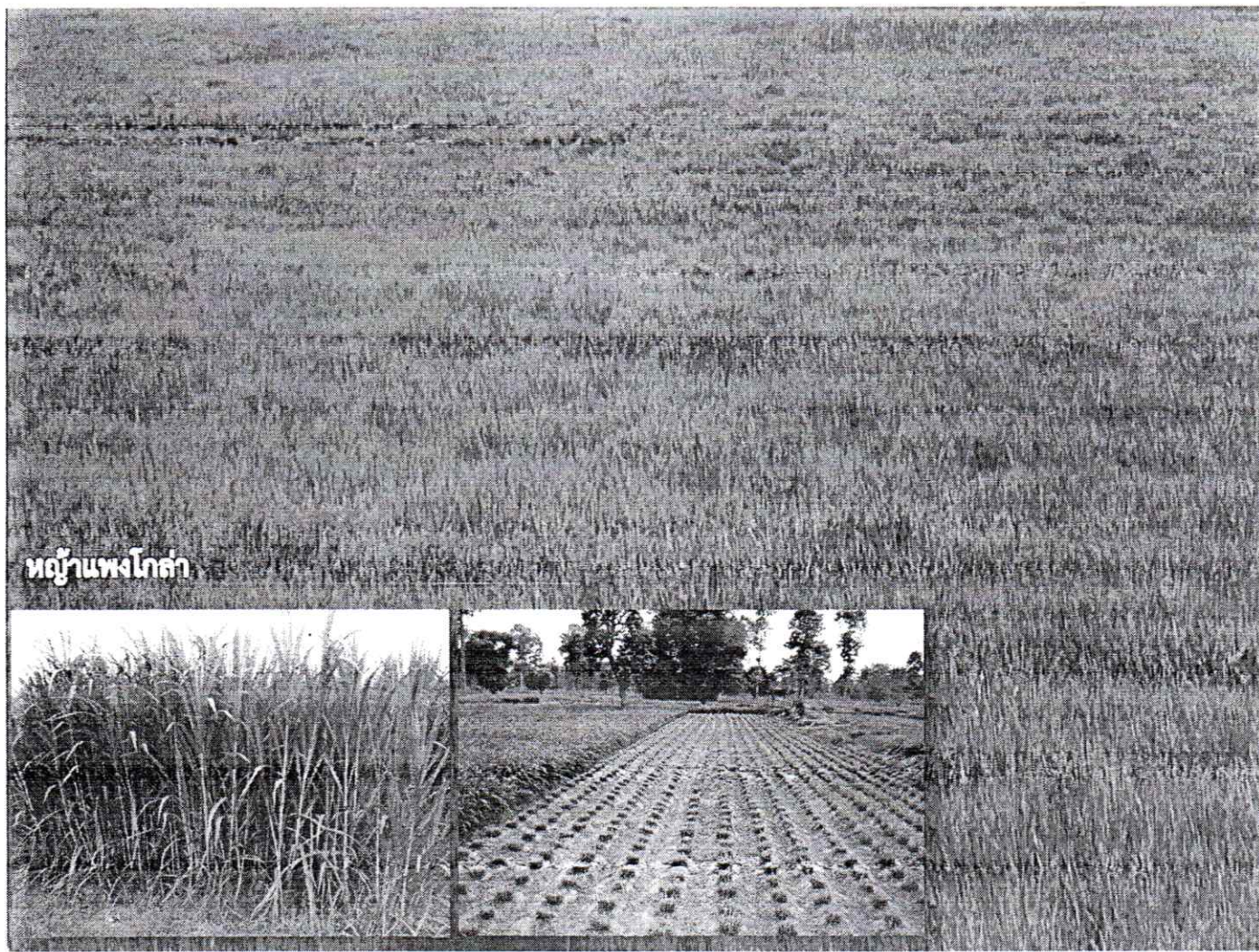
ศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์ลำปาง
สำนักพัฒนาอาหารสัตว์ กรมปศุสัตว์

พืชอาหารสัตว์พันธุ์ดี

หมายถึง กลุ่มพืชที่ปลูกเพื่อใช้เลี้ยงสัตว์เคี้ยวเอื้อง เช่น วัว ควาย แพะ และ จึงอาจเรียกว่าอาหารหยาบ ซึ่งประกอบด้วยหญ้าและถั่วอาหารสัตว์

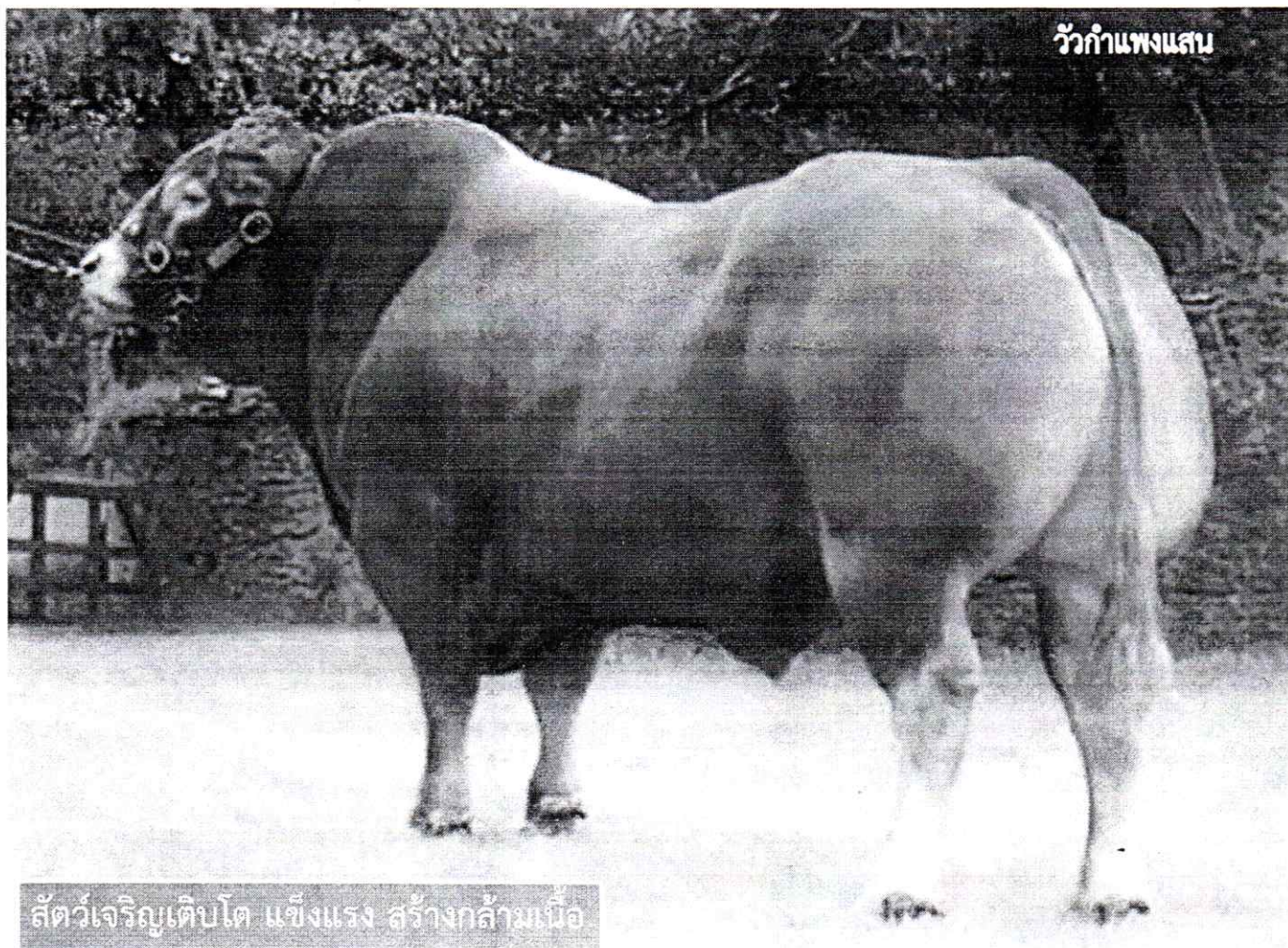
การปลูกพืชอาหารสัตว์ หรือการทำแปลงหญ้านั้น เป็นการประกันความมั่นคงทางอาหารตลอดทั้งปีให้แก่สัตว์ เพื่อให้สัตว์ได้เจริญเติบโตเต็มศักยภาพของพันธุ์กรรม ให้สัตว์สามารถเจริญพันธุ์ และมีสุขภาพที่แข็งแรง อันจะทำให้ได้รับผลผลิตเช่น น้ํานม หรือลูกสัตว์ หรืออัตราการสร้างเนื้อที่คุ้มค่า

การใช้พืชอาหารสัตว์คุณภาพดีสามารถเพิ่มผลผลิตและลดต้นทุนค่าอาหารสัตว์ลงได้มาก การที่จะให้มีปริมาณพืชอาหารสัตว์เพียงพอ นั้นเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์จำเป็นต้องปลูกสร้างแปลงพืชอาหารสัตว์ไว้ใช้เอง โดยต้องรู้จักใช้พันธุ์พืชอาหารสัตว์และวิธีการจัดการที่เหมาะสม

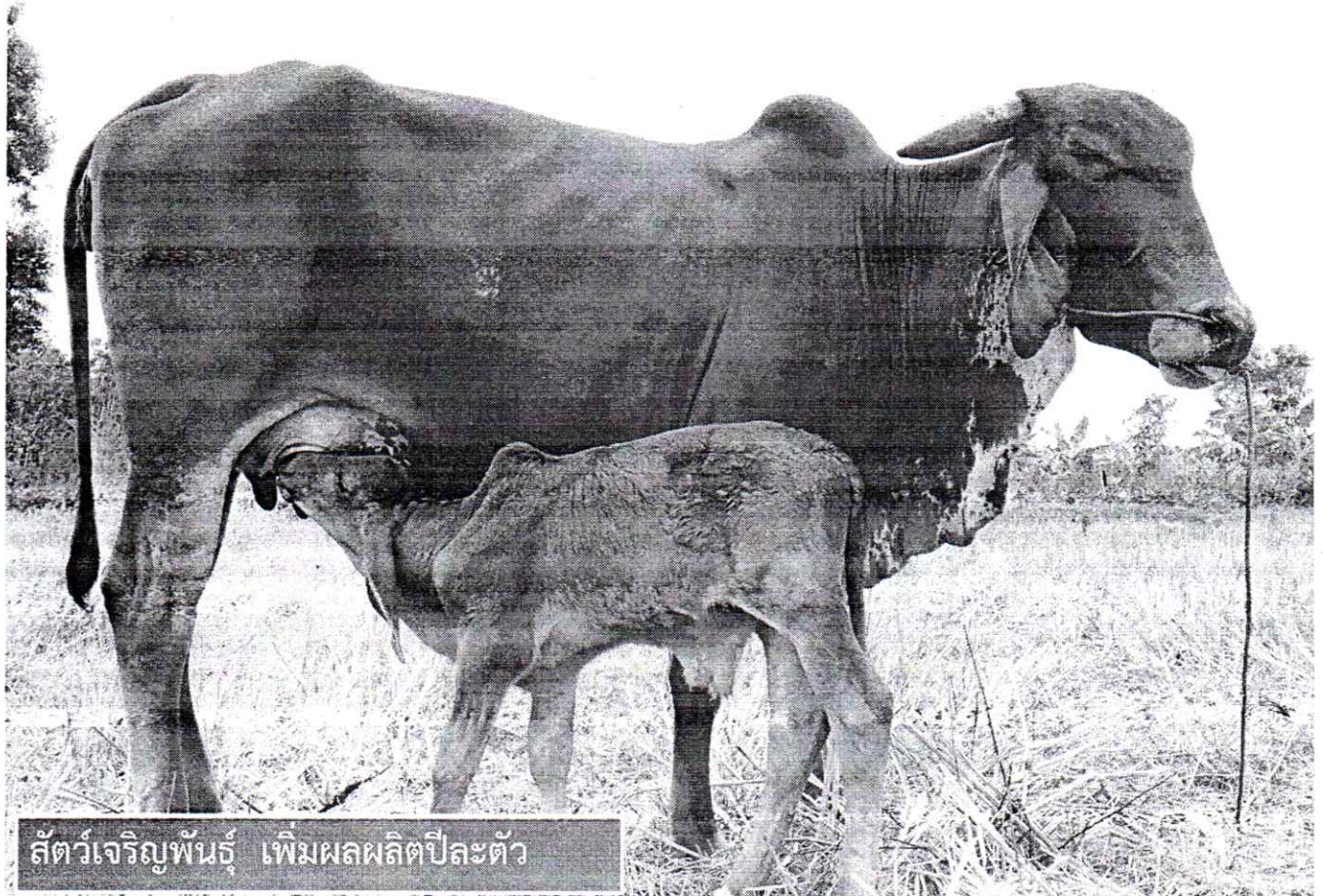

หญ้าแพงโกล่า

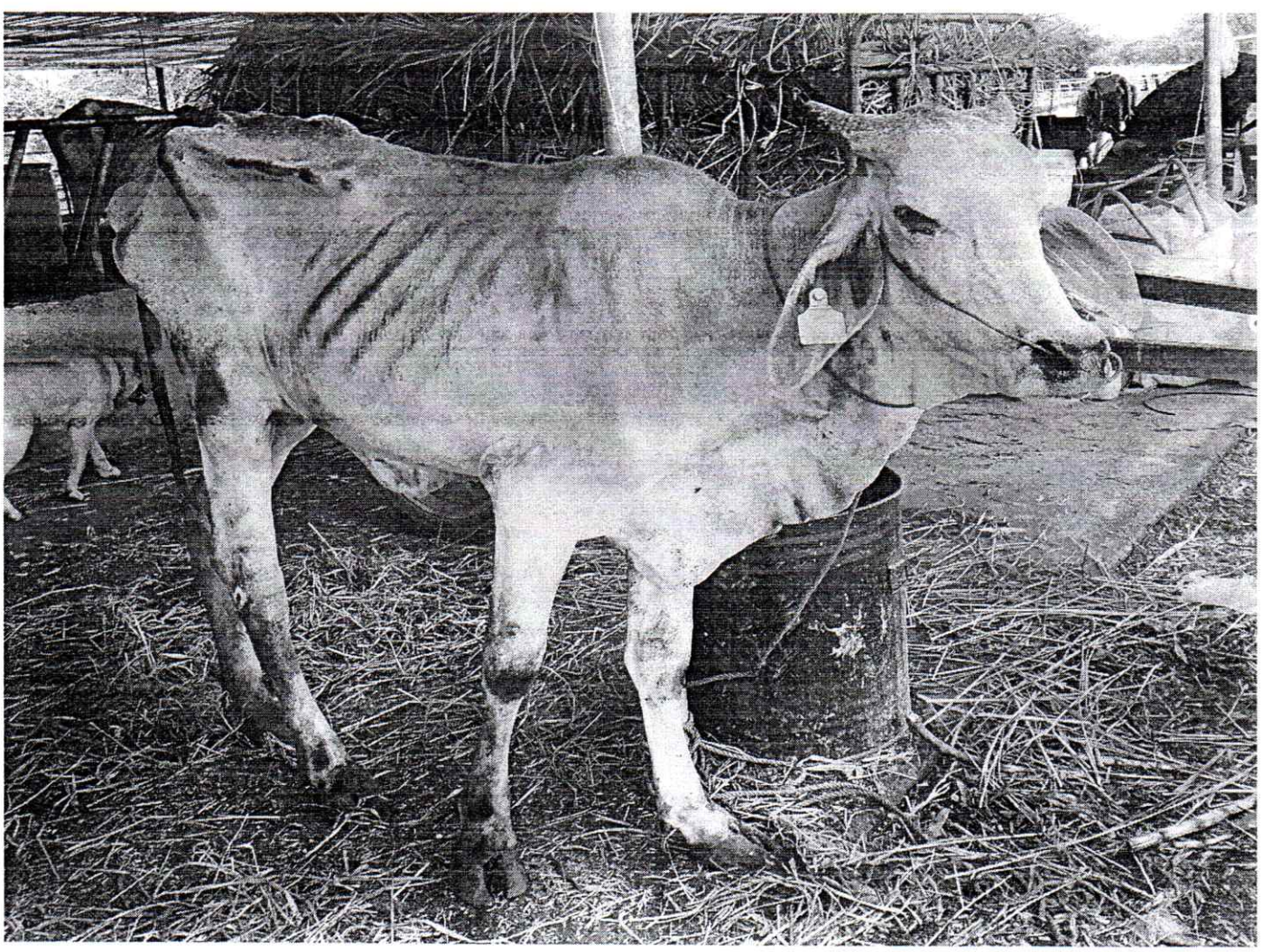
วัวกำแพงแสน

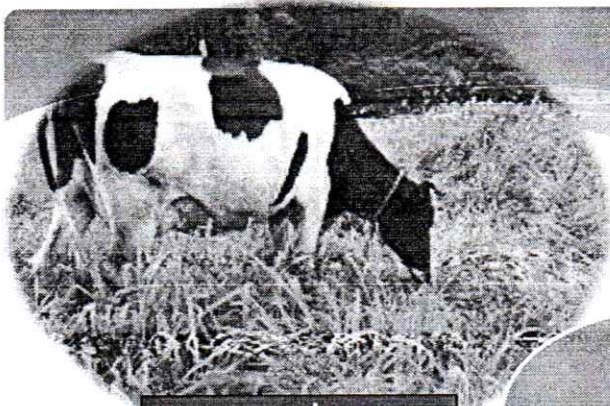

สัตว์เจริญเติบโต แข็งแรง สร้างกล้ามเนื้อ

สัตว์เจริญพันธุ์ เพิ่มผลผลิตปีละตัว

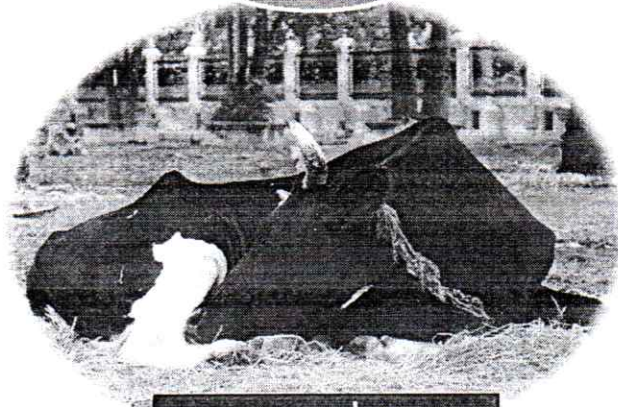

กิน 8 ชั่วโมง

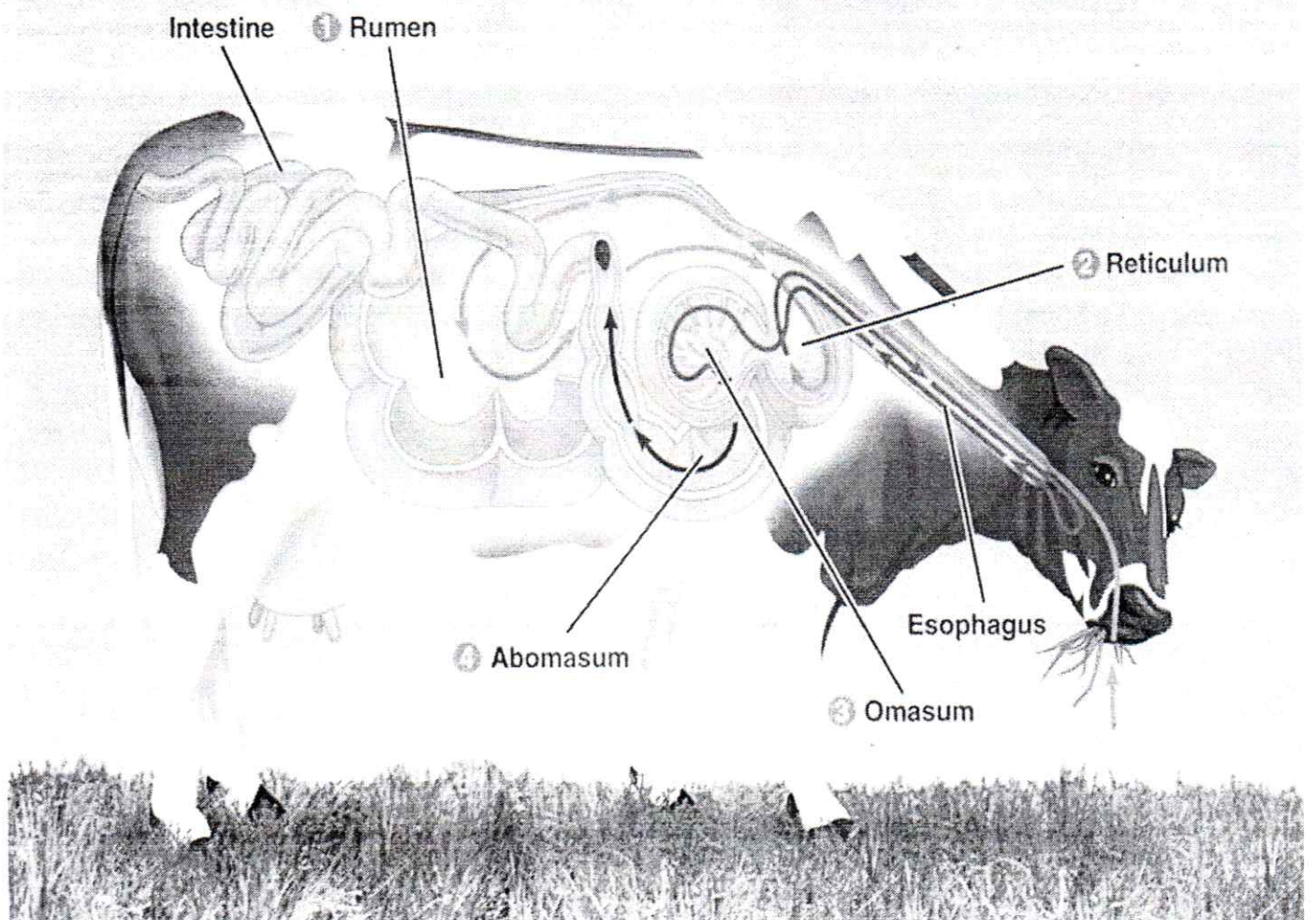

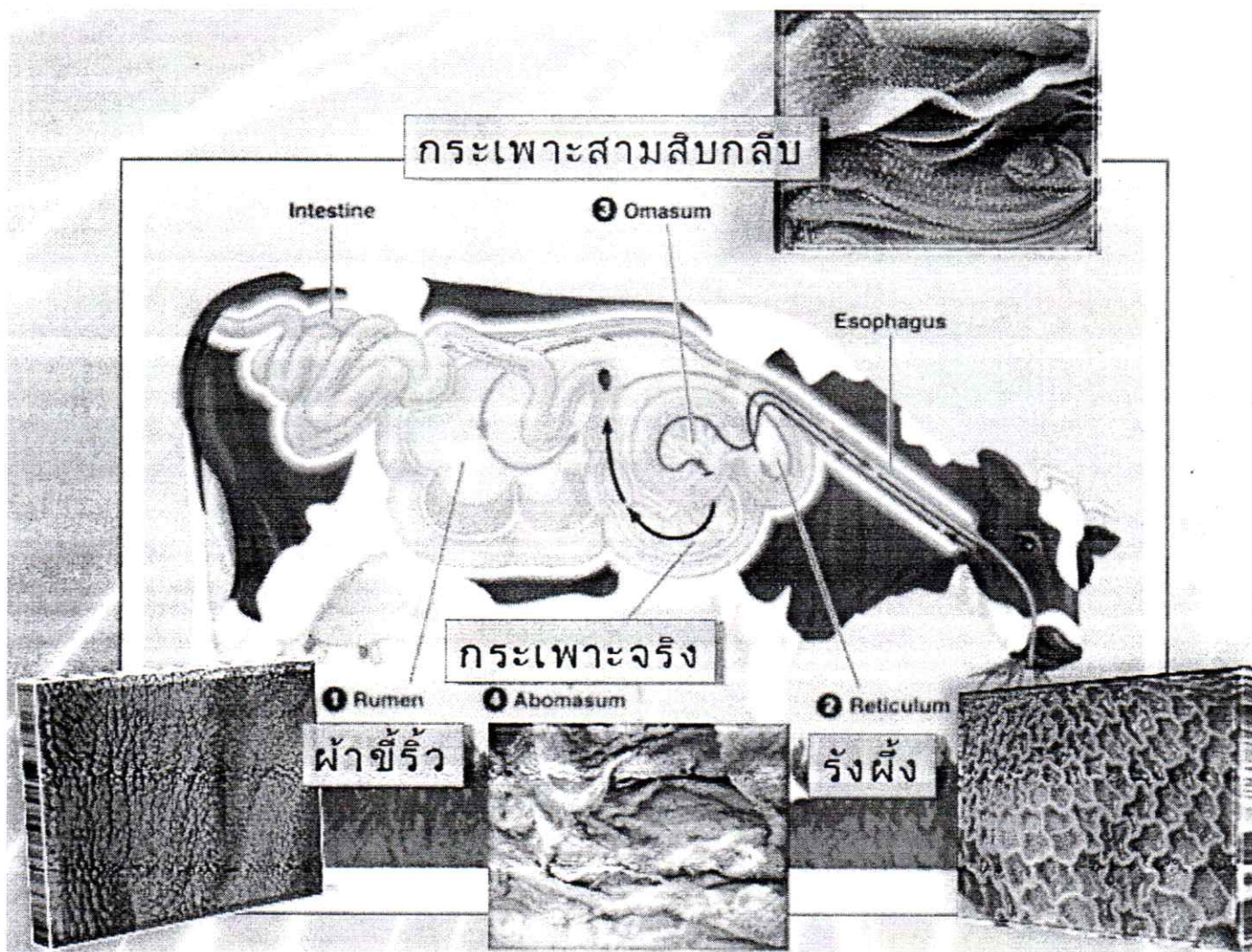
เคี้ยวเอื้อง 8 ชั่วโมง

1 วัน

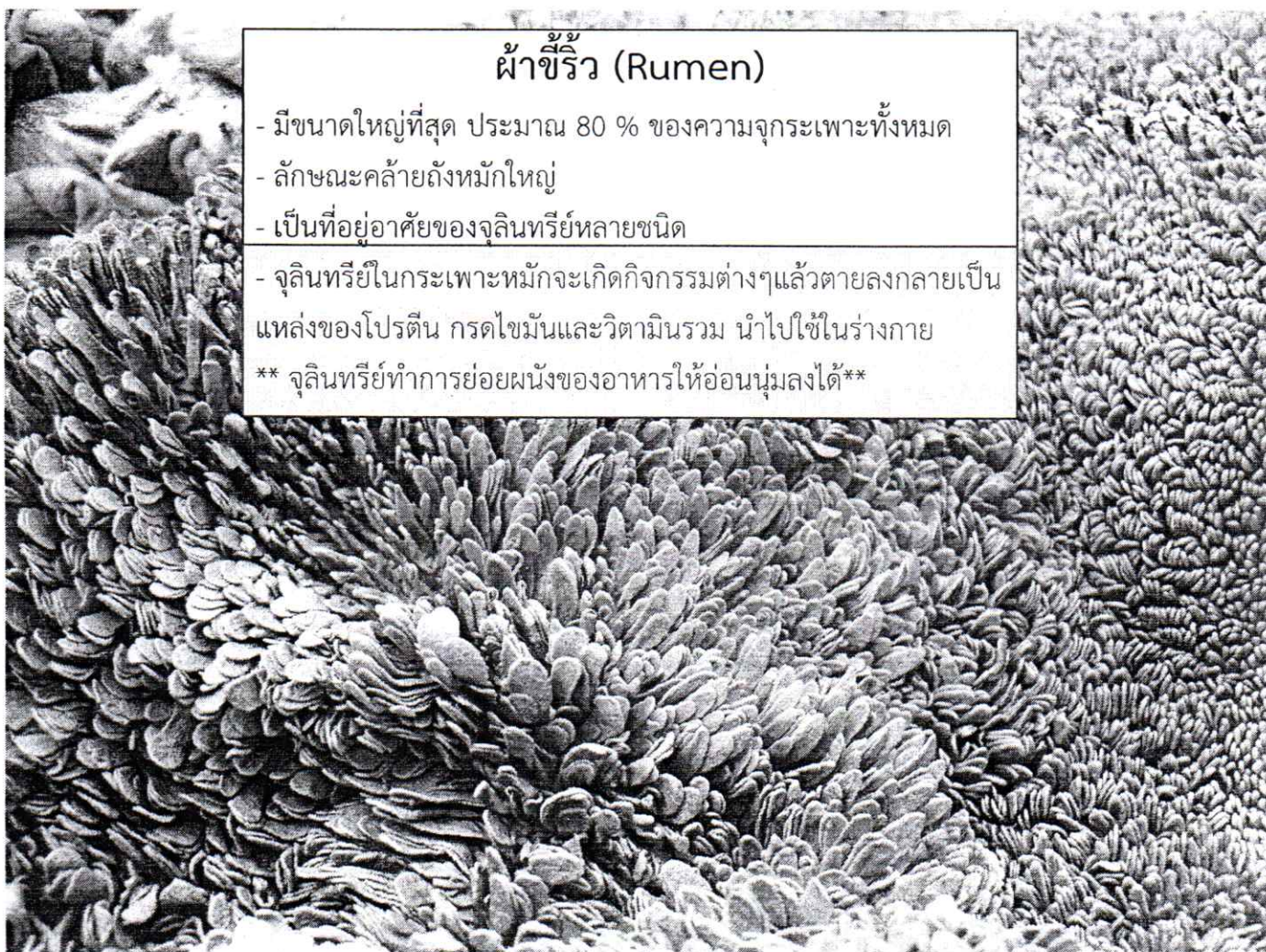
นอน 8 ชั่วโมง

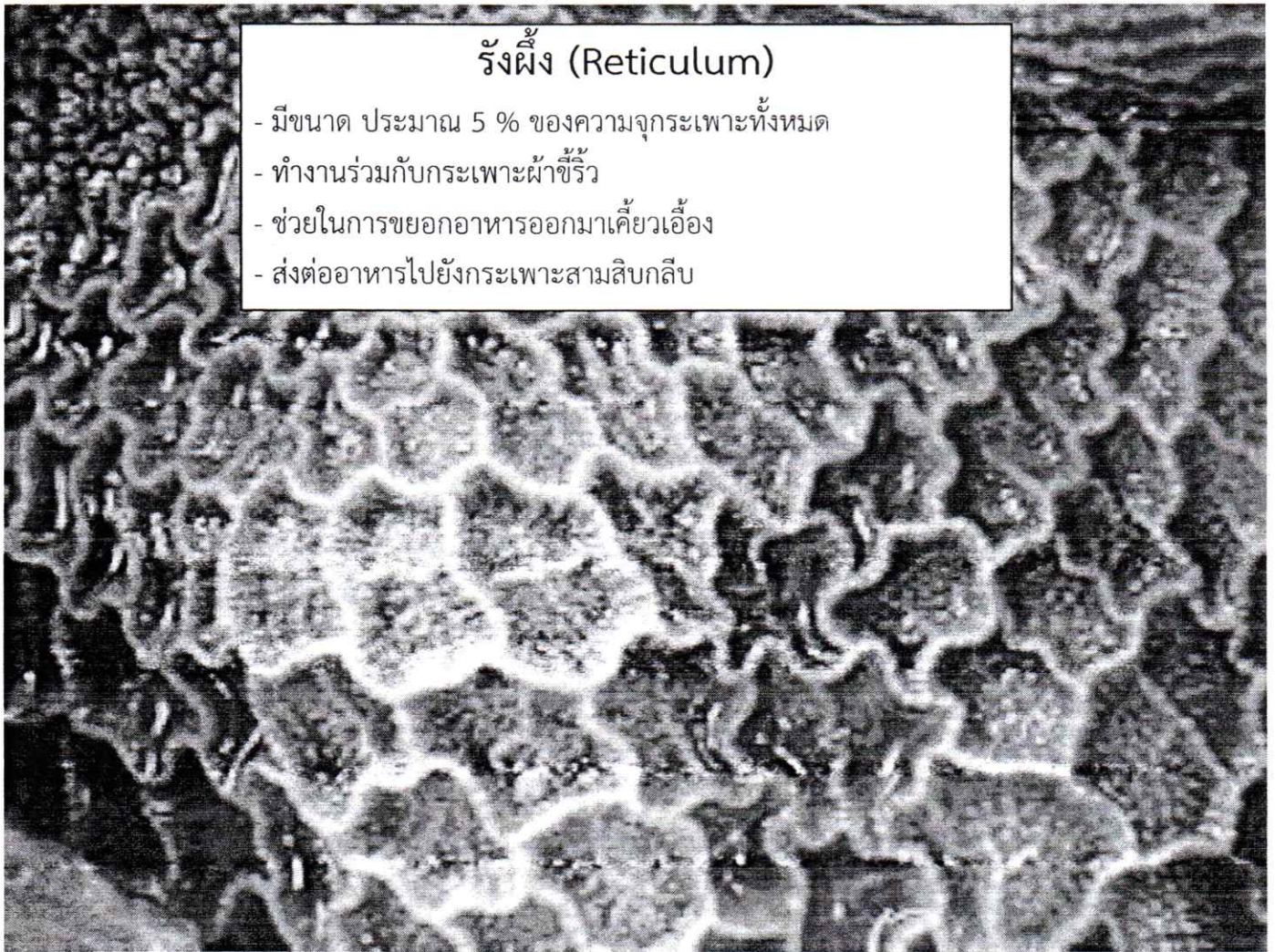
ผ้าขี้ริ้ว (Rumen)

- มีขนาดใหญ่ที่สุด ประมาณ 80 % ของความจุกระเพาะทั้งหมด
 - ลักษณะคล้ายถังหมักใหญ่
 - เป็นที่อยู่อาศัยของจุลินทรีย์หลายชนิด
 - จุลินทรีย์ในกระเพาะหมักจะเกิดกิจกรรมต่างๆ แล้วตายลงกลายเป็นแหล่งของโปรตีน กรดไขมันและวิตามินรวม นำไปใช้ในร่างกาย
- ** จุลินทรีย์ทำการย่อยผนังของอาหารให้อ่อนนุ่มลงได้****

รังผึ้ง (Reticulum)

- มีขนาด ประมาณ 5 % ของความจุกระเพาะทั้งหมด
- ทำงานร่วมกับกระเพาะผ้าขี้ริ้ว
- ช่วยในการขยอกอาหารออกมาเคี้ยวเอื้อง
- ส่งต่ออาหารไปยังกระเพาะสามสิบกลีบ

กระเพาะสามสิบกลีบ (Omasum)

- มีขนาด ประมาณ 7-8 % ของความจุกระเพาะทั้งหมด
- ทำงานร่วมกับกระเพาะผ้าขี้ริ้ว อาหารที่ผ่านเข้ามาจะมีลักษณะกึ่งเหลว
- บีบน้ำออกจากอาหารที่เข้ามา (ประมาณ 30-60% ของน้ำในอาหาร)
- น้ำที่ถูกบีบจะมีแร่ธาตุ กรดไขมัน อาหารสามารถดูดซึมผ่านผนังกระเพาะไปใช้ประโยชน์ได้

